

NAGYVÁRAD

Ar: Vidéken egy hora 50 lei.
Nagyváradon: egy hora 40 lei

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső) utca 6

Báró Jósika Samu meghalt

Dalmas hír röppen fel Kolozsvárra: a fekete gyász Erdély magyarjaira. A magyar kisebbségnek szót adott az élől végzetünk: meghalt báró Jósika Samu, a rendi elnök, Ferenc József személye körüli minisztere s a mai Magyar Párt elnöke. A hetvenes fő halála különösképpen az magyarságot érinti szomorúan. A törekvéseinkben az ő személye egyetlen szilárd pont, az ő tekin- suly, mely sokszor késhegyig élet- pártérdekeinket mindig vissza tud- ni a józan egységesség korlátai- S ha valamikor lesz Romániában politikai élet, annak megindítása- nehezebb küzdelmei a vasárnap- olt ag politikus nevéhez fűződnek. Imadfél évvel ezelőtt nagyon ke- ladat volt még a passzivitásba- t erdélyi magyarság megmozdi- Tekintély, föltétlen intaktság s- név szükségeltetett az aktivitás- alásához, amihez a nemzeti meg- nak még árnyéka sem ér. Vissza- ágából ekkor lépett ki a küzdőtér- Jósika Samu.

ik ott látták őt 1921 nyarán a Ma- zövetség kolozsvári alakuló gyűlé- imponáló ősz urat, középen kétféle- hajával, szigorúan összepréselt kes- jkaival s amint halkszavuan is pa- olt minden szava, azok tudják csak, it jelentett az ő presztizse annak- nek elosztásában, hogy az újult- ok közt becsületes magyar ember- lytathat aktiv politikát. Jósika Sa- te természetszerűen nem volt de- Exkluziv életmódját, tulzott arisz- musát sokan és sokszor szemére- k. De senki sem vonta kétségbe- hogy szándékai mindenkor önzete- ltak s amennyire származása, ne- se engedte, igyekezett megérteni a- llemét is.

én román körök számtalanszor- utották azzal, hogy személye az er- nagy magyar politika-csinálásban egyet- a hortyanizmussal. Ezt az inszinuá- hogysem tudta magától távol tar- amikor néhány héttel ezelőtt egész- elyreállítás céljából Magyarorszá- zott, a kormánypárti román sajtó- met felharsant a kételkedés, nem- utazott-e el Erdélyből a báró, hogy- tetteit a Horthy-rezsimmel to- zójje. És Jósika Samu, aki a róla- ó éves hírek cáfolatát egész életében- rangján aluli gesztusnak tekintet- tttal mégis megcáfolta a sánda gya- - halálával.

Betegsége és halála

Sombaton szállították súlyos bete- za az agg főurat Balatonfüredről- várra. A Jósika-palotában napokkal- o elterjedt hírek suttogtak arról, y báró élete menthetetlen. Régi be- s, mely az utóbbi időben mind sü- i jelentkezett Jósika Samunál, kö- ül hat héttel ezelőtt támadta meg

vehemensebben vezetését. Nehezen- szánta rá magát, gyógyulás végett- Balatonfüredet fe- esse. A betegség- azonban már olyan előrehaladott stádium- ban volt, hogy a magyarországi utazás in- kább ártott, mint használt a nagybe- tegnek.

Kolozsvárra való visszaérkezése után huszonnégy órát sem élt. Orvosai, amint lakására szállították, azonnal konziliumot tartottak az agonizáló beteg fölött. Véle- ményük egybehangzó volt:

— Menthetetlen.

Családtagjai és az orvosa jelenlétében hosszas szenvedés után báró Jósika Samu vasárnap este megtért teremőjéhez.

Élete

Báró Jósika Samu 1848-ban Innsbruck- ban született, ahova a magyar forradalmi- mozgalmak elől császárpárti édesatyja, egykori erdélyi kancellár az osztrák ud- varral együtt menekült. A család szurduki- ősi birtoka is sokat sze- vedett eközben az erdélyi felfordulásban. Hazatérni so- káig akkor sem tudtak volna Jósika szü- lei, ha nagyon kíváncsiak volna Erdély- be. A fiatal báró idegen iskolákban, egye- temeken nevelkedett s csak férfikora kez- detén került vissza Magyarországra. Egy- időben közigazgatási pályán próbálkozott, de a megyei rendszerben zárkózott ter- mészete miatt nem érvényesülhetett. Egy alispáni választáson egész szürke család- ból származó ellenfelével szemben elbu- kott s ezt annyira szívére vette, hogy vég- leg vissza akart vonulni a közélettől. Pro- tektorai úgy reparálták kudarcát, hogy rövidesen alispáni fiaskója után Jósika főispáni kinevezést kapott, szóval fölfele- bukott. Később a magyar főrendiházban játszott előkelő szerepet, hosszú ideig volt ennek elnöke is, azonkívül pedig — mint említettük, a királynak is személye körüli minisztere volt.

Ez az atmoszféra természetesen nem maradhatott nyomtalanul életében. Innen vezethető le s magyarítható meg az a splendifer isolationja, amivel annyit csu- folták háta mögött s állították róla félig komolyan, félig csufondárosan, hogy kez- tyűjét még álmában sem veti le. Amikor pedig az októberi forradalom kitört, Ko- lozsvárott a hirtelen megalakult Nemzeti Tanács elnöke abban látta a demokrati- kus idők legnagyobb vívmányát, hogy Jó- sika, aki életében sem fogott kezét közön- séges polgári sorsu halandóval, most per- cekig szorongatta az elnök ur kezét.

Forradalom óta a Magyar Szövetség 1921-ben történt zászlóbontásáig kizárólag családjának élt. Az új helyzet új követel- ményei hetven éven felüli korában hívták ismét a politikai harcok tűzvonalaiba. A mult évi választásokon néhány magyar képviselő és szenátor között ő is bekerült a bukaresti parlamentbe szenátornak. Elnöke volt ezenkívül az erdélyi katolikus státusnak, lovagja az aranygyapjas rend- nek s elnöke a kolozsvári Takarékpénz- tár és Hitelbanknak.

Temetése

Halálára a Magyar Párt intézőbizott- sága az alábbi gyászjelentést adta ki:

„Fájdalommal jelentjük, hogy szere- tett elnökünk, Branyiczky báró Jósika Sámuel áldásos életének 75-ik évében el- hunyt. Minden magyar ügynek önzetlen és lelkes munkása volt, így a romániai magyar kisebbség szent ügyének is, ame- lyet kezdettől fogva teljes odaadással és lelkesedéssel szolgált. Elmúlása pótolha- tatlan veszteség. Emléke, melyet kegyelet- tel fogunk őrizni, mindenkor buzdítónk lesz nemzetünk érdekében folytatandó munkánkban.

Az elhunyt Jósika Sámuel báró földi maradványait június hatodikán, délelőtt tizenegy órakor temetik a Kegyesrendiek templomából.

Jellemrajz Jósikáról

Gyárfás Elemér „Erdélyi problémák“ c. könyvében 1921-ben a következő jellem- zést írta báró Jósika Samuról, a magyar párt nagygyűlése alkalmából:

A mai nagygyűlésnek negyedik fontos alkotása volt a vezetőség megválasztása. Ez volt az a pont, melynél leginkább tartas- nunk kellett attól, hogy az ősi turáni átok: a széthúzás, pártoskodás felüti a fejét. Büszkeséggel és örömmel mondhatjuk el ma már, hogy e rendkívül kényes kérdés minden nehézsége fölött diadalmaskodott a magyarság egészséges életösztone, mely parancsolóan követelte, hogy akarata eb- ben a kérdésben is minden disszonáns ak- kordot kizáró, impozáns egységgel nyil- vánuljon meg.

De nemcsak annak örülhetünk, hogy egységünket semmi meg nem zavarta, ha- nem a legnagyobb megnyugvással, büszke- séggel és örömmel konstatálhatjuk azt is, hogy a választás mindenképpen szerencsés volt s a magyarság sorsának intézése a leg- alkalmasabb kezekbe van letéve.

All ez elsősorban magának az elnök- nek, báró Jósika Sámuelnek személyére, kit valósággal az isteni gondviselés aján- dékozott és tartott meg e nehéz időkb- en a vezetők nélkül maradt erdélyi magya- ságnak. A Kárpátoktól az Adriáig nincs egyetlen magyar politikus, aki olyan súly- lval és méltósággal képviselhetné érdekeinket, mint báró Jósika Sámuel. Az ő elnöklete alatt egybegyűlt testületről egyaránt tudja Királyunk Öfelsége Buka- restben, Horthy Miklós Budapesten, Ká- roly exkirály Svájcban és tudják az összes utódállamok politikusai és államférfiai, hogy e testületnek csakis komoly céljai le- hetnek, melyeknek elérésére kizárólag be- csületes eszközökkel fog törekedni. Jósika Sámuel egyénisége megvéd attól, hogy a Magyar Szövetséget irredenta mozgalom- nak minősíthessék Bukarestben, nemzeti- árulással vádolhassák Budapesten és sem- mibe vehessék Párisban. A multban viselt magas közjogi állása és méltósága kizár- nak minden egyéni ambíciót; születése, va- gvona, társadalmi súlya minden önző anyagi érdeket. Bámulatos éleslátása, pá- ratlan diplomáciai érzéke, hosszú közéleti pályáján szerzett politikai rutinja s agg- kora dacára csodálatraméltó energiája im- pozáns erővel és mindenkit lebilincselő

méltósággal nyilvánult meg már a keddi előértekezleten, a letagadhatatlan ellentéteknek és kiforratlan álláspontoknak első megütközése alkalmával.

A trónörökös Nagyváradon

Autóverseny a város utcáin át

A bukaresti autóverseny, mely Csernovitzon és Temesváron át tart, turautján tegnap haladt át Nagyváradon. Az ACRR autókлуб versenyén a trónörökös is részt vett s a városok mindenütt illő hódolattal várták a fenséges vendéget s a versenyen résztvevő társadalmi reprezentátorokat.

A nagyváradai vámnál diadalkaput állítottak fel az ACRR jelzésével. A kaputól ötven méterre volt elhelyezve a benzina felvétel állomás és ezer méterre a jelző zászlók. A város utvonala a rendőrközegek és fűtőszóval jelezték az érkezésüket s tartották fenn a rendet. Bukarestből mintegy tizenöt versenyző indult, ezekből egynehányan már Csernovitzban, Dorna-Vatrán és Maresvásárhelyen lemaradtak.

A vámnál megjelentek Olteanu generális, Bárdossy térparancsnok, Bacaloglu ezredes, mint az autókлуб helyi képviselője, Peter prefektus, Catana rendőrprefektus, Tempelean alispán, a város nevében Vontinár főjegyző, Kőszeghy főmérnök és még többen a hivatalok főnökei közül.

A szomszédos községből telefonon jelezték valamivel 10 óra előtt az első kocsi, melyen Bibescu herceg robogott be. Gépje amerikai turaauto, Cadilla-gyártmány. A versenyzők kivétel nélkül luxus turaautókkal állottak sorompóba. A második egy Mercedes gépkocsi volt, utasai megállás nélkül hajtottak tovább. A harmadik gépen érkezett a trónörökös. A benzinfelvétel állomásán kiszállt, cigarettára gyújtott s a legnagyobb szívéllyességgel, közvetlenül beszélgetett el az őt fogadó urakkal. Pár perces tartózkodás után Károly trónörökös tovább robogott s egymásután még a déli órákban is végig pöföskelt egy-egy elkésett kocsi a kolozsvári-ut bámuló sorfala között.

Menjünk talán a strandra

A szabályos májusi kánikulában ezzel biztatják egymást az emberek. Menjünk talán a strandra, hallik mindenütt a forró ég alatt, miközben tikkasztó számom szél gyanánt vágat végig a városban a fülledt levegő.

Eső ezzel szemben nincs már hetek óta, de irigykedve halljuk azoktól, akik az ország belseje felé utaztak, hogy ott mindenütt normális meleg van normális esőzéssel spékelve. S váradra a legnagyobb kánikula ereszkedett, amit nem enyhít husz pohár víz naponta, fagyalt, limonádé vagy málnaszörp. Nincs erre csak egyetlen megoldás strandra menni, elmerülni a Körös egészen zavaros hullámaiban, a Pankolics uszodában vagy egyebütt, ott, ahol harminc lépéssel feljebb ereszkedett konflisgebék hűsítik magukat, már ahogy Váradon szokás.

A strand körül már élénkül az élet s vannak vállalkozó kedvű l'art pour l'art fürdőzők, akik már egy hete szorgalmasan fürödnek. Talán nekik van igazuk, akik már félig lesültek és hámlobőrrel csodálják a nyári égbolt forró tüzkatlanját.

Az idei szezonban semmi új építkezés nincs az uszoda körül. Minden marad a régibe, csak a napkura céljait szolgáló padokat bővítették ki. Így is pompás látványt nyújt a tavaly épült félelemes kabinsor, a Bunytay liget árnyas fái között s most mintha közelebb volna egy pár lépéssel az uszoda.

S ezzel, hogy felfedeztük a Pankolics uszodát talán el is intéztük a nyaralási problémát, mert sokunknak nem jut sem bel sem külföldi fürdő: Tusnád, Vizakna Tátraszéplak, Semmering, Abbázia és a

többi híres fürdőkre mi vékony valutájuk nem jutunk el s így hallgatnom kell a Royal-terasz előtt a különböző valuták és deviza autorizációkon leégett siberek viccelődéseit, akik a pompázó déli korzó ideje alatt ezzel mulattatják egymást.

— Schwartz ur melege van? (Itt kérem a „melege” szón van a hangsúly, s úgy hangzik mintha azt kérdeznék: van tizezer Prágája 650-ért).

A másik, aki szintén Schwartz ur, csak annyit mond:

— Csakis melegem van, egyebem nincs. És mi sajnáljuk őket, s haragszunk mindenkire, aki a szegény, ártatlan valutásokat megakadályozta, hogy százezreket nyerjenek az idei nyáron is, s így ők is a Pankolics uszodára fanyalodtak mint annyi más ember váradon, akiket szintén egyetlen nyaralási tőkéje a melege, csak is a melege...

Felboncolták a rákosszent-mihályi áldozatokat

Három rendbeli gyilkosság vádja Molnár-Tóth ellen

Budapestről jelentik: A rákosszent-mihályi tömeggyilkosság borzalmas képe immár teljesen kibontakozott. Az összes hullákat felboncolták. Lachmanné kivételével valamennyinek látt sebét van, Lachmannét pedig megfojtották. A rendőrség eddig a következő letartóztatásokat fogantatosította:

Molnár-Tóthot három rendbeli gyilkosság, köz- és magánokirat hamisítás és rablás bűntette miatt, Kanosy Dezsőt a gyilkosságban való bűnrészeség, köz- és magánokirat hamisításban való részeség miatt, Szegi Máriát bűnpártolás címén.

Fogvatartották Bodcz István medikus is, amiért az mérget adott Kővesnének, hogy az azt gyilkosságra használja, bűös szövetség miatt. A nyomozás nagy apparátussal folyik tovább. Eddig a bűnhalmazatnak még csak az elejére sikerült világosságot deríteni. A letartóztatási végzés ellen Molnár-Tóth kivételével, a többi letartóztatottak tiltakozásukat jelentették be.

A budapesti főkapitányi titkárnál vasárnap megjelent a meggyilkolt Lachmann fiére. Elmondta, hogy Lachmann Józsefnek hívják, a meggyilkoltak egyetlen Magyarországon élő testvére. A lapokból értesült bátyja szörnyű sorsáról, kötelességének tartotta jelentkezni. Az egész család Amerikában él. Négyen voltak testvérek: András és Julia, kik Amerikában, Jungsrovanban és Tivadar, aki az amerikai haditengerészetnél szolgál, ő pedig Jászberényben a földművelésiskola igazgatója.

— Andrásról azt hittem, hogy Amerikában van — mondja Lachmann. Még 1912-ben kivándorolt családjával. 1913-ban egy levél miatt megszakadt köztünk az érintkezés. Csak most tudtam meg a sorsát.

A protestáns egylet nyári mulatsága

A nagyváradai protestáns jótékony egyesület, mely az elmúlt évi szezonban úgy erkölcsi, mint anyagi sikereken gazdag esté-lyeket rendezett, az egylet célját képező humánus cél megvalósítására ezúttal a felállítandó protestáns árvaház céljára óhajtott még e hónapban, körülbelül 16 lka táján, nagystílű, nyári ünnepélyt rendezni a szabadban és ezen célra valószínűleg a Sport-ter helyiségét fogja igénybe venni. Az egylet ezúttal a régi, kedves emléké nyári ünnepélyek hangulatát fogja feleleveníteni, melyben már évek óta nem volt része a közönségnek.

A természet szabad ege alatt felállított sátrak, hol városunk uriaszonyai és leányai fognak pezsgőt, bort, hűsítő italokat, süteményeket kiszolgálni, továbbá a felállított

szabad színpad, hol szintársulatur le kiválóbb kemikusai fogják a közönséget szórakoztatni.

A kenfetti- és szerpentin-esata, mely oly hosszú idő óta nem volt része a közönségnek, feledhetetlenné fogják tenni nap emléket s amellet a humánus cél érdekében is, remélhetőleg szép eredményt fognak produkálni. A város közönséges számban fog részt venni ezen az ünnepélyen, mely iránt már számosan érdeklődtek a megye különböző helyéről is.

B. Sándor Erzsi és Ruvinszky Rafael hangversenye

B. Sándor Erzsi, a világhíres kárpát-ratur énekel szombat este a Kárpát-ben. Sikere természetesen nevéhez várszerűen képest intenzív volt, de tünk szerint súlyos hibát követett sorának összeállításánál. Sándor lzz más vártunk volna, mint amit máan más tizedrangú koloratura lecsépelte feljebb ráadásnak énekel. Tőle vár volna, hogy olyat adjon műsorából, az ő kivételes művészete és nagyszűdása szükséges. Örömmel regisztrálom, hogy hangja sokat nyert melege egyébiránt művészete tökéletes és teljes. Legmelegebben Lakmé csemeté-áriáját fogadta a közönség. Minthay estnek sokkal többi számát énekelte vinszky, mint Sándor Erzsi, a komkább lett volna Ruvinszky-estnek lehető.

Ruvinszky műsora sem volt kímélő és inkább dilettánsnak való saját érdekében sem lett volna Lenszki és Bajazzó-áriáját műsorá-venni, mikor azokat alig két hete énekelte Váradon. Bármennyire lóban van is a mester, azért olyan pressziókat hagyott éppen ezzel számmal, mik mellett Ruvinszky ra vont meg mindenki a párhuzam kis dalokban volt több sikere, de azok inkább sanzonok voltak, mincert műsorba való dolgok. Hangja regiszterekben még sok kívánni hagy, ellenben pianói igen szépek leg hatást váltottak ki. Dr Bródy ült a zongoránál és karmesteri r kisért.

Ne vegyen addig női ruha
bloust, alját, pongyolát és leányka ruhát, mi nem győződik arról, hogy a legújanyosak HEVESI „Pártól divatruhákban”, Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) lehet való

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Afrika rejtelmé

Egy bátor leány kalandjai az afrikai dzsungelben.

Második rész!

Ma először

Az előadások kezdete
6 és 9 óra.

Anikor a Mester megnyilatkozik

ki ne ismerte volna őt, a „deplaszált” regirát pózos színészi gesztusaival, izgaszemüvegével, amint állandó felnyúlással fejtegette, hogy csak te vagy az egyetlen ember, akit barátságára méltatlaknak megfesteni való koponyaszkurciója, lilomkeze van, többi feleárid ellenben brr...; ne beszélünk a gyűlöletekről!...

zerkilenszáztizenkilenc őszén jött dőbe, azóta Nagyváradon élt, festett, zelt nemzetiségi és felekezeti különbségek nélkül mindenkinek. Nagyvárad és Erdély örmére pár héttel ezelőtt tért vissza elműtermébe a nagy Deplaszált.

első dolga volt, hogy az Otthon-körben nyilatkozzék a romániai művészeti életéről. Nem vagyunk művészeti akrganum, nem tartoznánk reánk a Mester nyilatkozata, ha tisztán artisztikumra vágó vélemény volna az. De a tőle, Mester állításainak valótlansága, amit kiváltotta egy váradai román lap csöpő csodálható éles kifakadását, úgygőln kényszerít bennünket arra, hogy a szerleplését magunk szempontjából ngvilágítsuk.

Szenes Fülöp — ki ne találta volna ki, gőrola van szó — így nyilatkozott a dvesti ujságíróknak:

— „Mult évben a nagyváradai elaggott nk menháza javára kiállítást rendeztünk a tárlat jövedelméből százezer lejt juttattam jótékony célra. Goga trián hívására Bukarestbe is leutaztam, ahol azonban semmi megértés sem volt a művészetek iránt. Általában nia nem az a terep, amely bármilyen szsi megnyilatkozásra alkalmas volt.

A nagyváradai „Vestul Romaniei” szőőrá közli a Mester nyilatkozatát s en felhívja a kultuszminiszter figyelt, hogy óvatosabban járjon el bizonyos kkel szemben, ha a művészet támogatásáról van szó. Szenes — írja a lap — s ezreket keresett a románoktól; n különös tehát, hogy most ez a hiberfi odaát Magyarországon fenntartás l ócsárolja az itteni művészeti viszoat.

A „Vestul Romaniei”-nek nem mindig agaza, jelen esetben azonban nehéz n meg érteni bosszankodását. Elitve ugyanis attól, hogy a Mester száeieles jótékonycélu adományáról senki tud semmit Nagyváradon, ellenben ak arról, hogy egy tavalyi kiállítás népszerűsítése céljából a gyakorlati g zsenije tényleg kiforszírozta a nőetek támogatását s eltekintve attól, g budapesti nyilatkozatával az itt ma dmagyar festőkre román körök szemétra kétszínűség súlyos árnyékát vetette, n Szenes Fülöp az, akinek legkevesebb van panaszkodnia a román közönség e nem értésére. Igaz, hogy nem a románkeresték a Mestert, de igenis a román szép számmal voltak azok sorában, ki engedve Szenes kivédhetetlen ostrosnak, sorozatosan festették le vele ma lt, Mosoiu tábornok, Negulescu ezredes rje, Zigre Miklósné, Ciorogariu püspök, ovvici Vazul, Marcus rendőrfőnökné, oin Teodor, Roxin Teodorné stb. lefess után kissé különösen hat rájuk a Mes-

ter pesti nyilatkozata. Még különösebb, hogy érzéketlenséggel vádolja Szenes Fülöp a románokat, holott éppen az ő portréit oly nagyra becsülték művészi értékeikben, hogy egyik portréját például a városháza díszterméből kidobott Rákóczi-kép keretébe ráamáztatták.

Való másrészt, hogy Szenes ambíciója sokszor szenvedett csorbát, amit viszont nem a művészet meg nem értésével lehet indokolni, hanem inkább azzal, hogy túlnyáias modorát válogatosabb románok nehezen viselték el. Így például Goga Oktávian aki pesti nyilatkozata szerint Bukarestbe „hivta” Szenes Fülöpöt. Mi erről a bukaresti látogatásról is másképpen vagyunk informálva. Maga a Mester panasza nekünk annak idején, hogy négy havi „előkészítő munka” után sikerült audienciát kicsikarnia az akkori művészeti minisztertől. Goga azonban annyira nem alihatta Szenes úr modorát, hogy eléje tette zsebóráját:

— Uram, két percet szentelek Önnek, többet nem...

Neveltséges tehát, hogy éppen Szenes Fülöp panaszkodik Budapesten a románokra. Másrészt a „Vestul Romaniei”-nek sem szabad Szenes Fülöp viselkedéséből megítélnie a többi magyar művészeket. Sok magyar festő és író járt már Erdélyben, fellépett, vagy dolgozott itt, de odaát nem tett soha ilyen nyilatkozatokat és így Szenes Fülöp esete nem lehet ok arra, hogy a magyar művészek ellen bármilyen áramlatot vessen felszínre.

Oh sancta simplicitas

Viharos derűtség a kamarában

A kamara szombati ülésén olyan derűs jelenet zajlott le, hogy maga az elnök sem volt képes véget vetni a képviselők kacagási rohamának.

Mereutiu képviselő beszélt az árdragítási törvényjavaslatról. Egy Dobrescu-Tulcea nevű képviselőt, úgy látszik, érzékenyen érintették azok a kifejezések, amiket Mereutiu a hadigazdagokról használt és ezért odakiáltotta neki:

— Nem illik kérem szépen ilyesmiket mondani.

Dobrescu Tulcea valószínűleg nagyon jámbor alak lehet, (amilyen minden parlamentben szokott lenni), mert a képviselők zajos derűtséggel fogadták a közbeszólását. Mereutiu pedig — aki a szószekeken nem tudta folytatni a beszédet — felkiáltott:

— Oh sancta simplicitas!

Látszott, hogy Dobrescu Tulcea nem tudja mit jelent ez a latin kifejezés, mert igen értelmetlen arcot vágott, mire egy mellette ülő képviselő odasugta neki:

— Ne hadd magad! Az anyádat szidta latinul.

Dobrescu Tulcea erre felpattant és dörgő hangon odakiáltott az elnöknek:

— Elnök ur, nem tudom, hogy Mereutiu képviselő ur mit mondott. De azt hallom képviselőtársaimtól, hogy súlyosan szidalmazta az édesanyámat. Vagy vonja vissza azonnal szavait, vagy kérem őt rendreutasítani.

Erre viharos kacagás tört ki az egész kamarában. A képviselők egyrésze el kezd tapsolni, mások zsebkendőjükkel törölik a nevetéstől könnyes szemüket.

Piso elnök: Kérem, én nem hallottam semmi sértést.

Dobrescu-Tulcea: Ismételje csak meg, amit mondott. (Percekig tartó derűtség.)

Mereutiu: Meg fogom a szavaimat magya-

rázni. Mikor Hus Jánost, a csehi vallásalapítót máglyán elégették, egy vakbuzgó öregasszony még egy rőzseköteget vitt a tüzhöz, hogy jobban égjen. Erre Hus János felkiáltott: Oh sancta simplicitas! (Oh szent együgyűség.) Ezt mondtam csupán én is az ön közbeszólására.

Dobrescu-Tulcea azonban most sem értette meg a dolgot, sőt a képviselők folytonos hahotája folytán egyre kétségbeejtőbb tudatlansággal nézett körül. Ide-oda tekintett és mikor látta, hogy a képviselők csakugy dőlnek a kacagástól, magából kikelve ordította:

— Mi az? Megint sértegetett?

Erre olyan elemi erővel tört ki a kacagás, hogy az elnök nem volt képes a viharos derűtséget lecsendesíteni, hanem a csengőt mérgesen maga elé csapta és az ülést felfüggesztette, — mialatt Dobrescu-Tulcea torkaszakadtából süvöltött feléje:

— Hát én nem kapok elégtételt, mikor az anyámat szidalmazták?

Elsőrendű minőségű

Butort

és mindennemű szatizos munkát a legjutányosabb árak mellett készít

GRÜNSTEIN

műasztalos, Szent László (Kőrös-utca) 9. szám.
Két hálószoba butor eladó.

Berdach Jenő, Dentist

Oradea-Mare Strada Regele Ferdinand 6.

Foghuzás	Lei 10
Fogtömés	„ 25
Kaucsukba foglalt fog „	50
910 Fém korona	100
Arany korona	300

Fogsorok szájpaddal vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidéklek 24 órán belül kielégíttetnek.

Alkalmi vétel.

3 masszív tölgy hálószoba
furnirozott betétekkel, elsőrangú
kivitelben szobánként 12000
leles árban eladó. Megtekinthető
a Granaria áruháznál.

Bőre üde és bársonysima lesz,
szeplői eltűnnek, ha a
teljesen ártalmatlan

Midinette arckrém

használja. Beszerezhető:

Barna Miklós illatszertárában
Calea Reg. Ferdinand 2. Diszkrét postai szétküldés

Megnyilt az „Eldorádó”

fehérenemű áruház
Rimanóci-u. 1. sz. 2.

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó árairól meggyőződjön.
Fehéreneműek rég nem látott szép kivitelben kerülnek eladásra.

Balatonfüreden csak buzavalutáért lehet nyári lakást kapni

Tíz mázsa buza egy szobáért — Egy millió egy villáért. — Hogyan mutatnak a szegény falusiak

A buzavaluta Balatonfüreden az a hangnem, amelyben a balatoni nyaralás gyönyöreit hajhászó városiak lakástkereső körútján válaszolnak a villák és nyaralók tulajdonosai. És ha valaki csudálkozik a hihetetlenül magas árakon, egykedvűen azt válaszolják, kénytelenek voltak a buzavalutára átérni, hiszen a ház tartozási költségeire három évi lakásbér is alig elég, amidőn egy kömüvesnek 350 korona az órábére, az ácsé 400 korona és a napszámosé 180 és 250 korona között váltakozik. Egy szoba ára 10 mázsa buza, vagyis 260 ezer korona egy szezonra. Ez az átlagár. Egy háromszobás villát 750 ezer koronáért adtak bérbe az egész idényre és ehhez járul még 25 százalékos kincstári részesedés és külön a villanyvillagítás költsége. Egy négyszobás lakást az egész szezonra jutányosan sikerült 30 mázsa buzáért lekötöni. A fürdőteleptől meglehetősen távol, a balatonfüred—arácsi országút mentén egy szobáért 6 mázsa buzát kérnek primitív villágban, ahonét csak egy kis kertre nyílik kilátás és még itt is külön meg kell fizetni a 25 százalékos kincstári részesedést. Egy nagyobb család tehát villa használatáért átlag egy millió korona költségre számíthat.

A balatonfüredi háztulajdonosok nem esnek kétségbe, hogy buzavaluta alapján eddig csak kevés nyaraló bérelt lakást.

Az ugynevezeti szezon már megkezdődött. Az árdragító villatulajdonosokkal szemben némi menedéket találhatnak azok, akik vagy a szanatóriumban, vagy a fürdőtelep szállóiban keresnek lakást. Az előbbiben a legkisebb egyágyas udvari szobának 2410 korona a napi ára, kétágyasé pedig 3050. Gyógytérre nyíló egyágyas szoba van 4650 koronáért. Akinek fejedelmi, erkélyes lakosztály kell, fizethet több mint 14.000 koronát. A napipenzio ára (reggeli, ebéd, uzsonna vacsora) 4200, a hizókuráé pedig 5000 korona. Minimum calculo tehát napi 8000 koronával számítva egyhónapban 240 ezer koronát, azaz miniszterelnöki fizetésnél is többet kell költenie annak, aki szerény kis udvari szobában, egyszerű kosztban akar élni. És még mindig jobban jár, mintha egy árdragító villatulajdonos karmai közé kerül. A fürdőtelep szállóiban már lehet kapni egyágyas udvarra nyíló szobát 700—900, kétágyas udvari szobát pedig 1500 koronáért. A forgalmi adót külön kell fizetni, a gyógydíj és zenedíj személyenként és naponta 120 korona, a gyógydíjpótlék a szobaárának ötszázaléka. A telepen a vendéglői étlap a budapesti elsőosztályú vendéglők árával vetekszik. A lehető legegyszerűbb husétel (pörkölt) ára 900 korona.

Ezek az árak meglepik a jámbor városi népet. A buza valuta azonban csak a szerencsétlen középosztályi sujtja. Ott, ahol egy lakadalomban 16 fogásos vacsorára gyűl össze 400 halandó, amint a helyi lap írja, érthető, hogy a rossz papiroskoronát nem látják szívesen. Egy füredi igen derék kisbirtokos lakodalmáról van szó. „Délfelé megkezdődött a vidék bevonulása — olvassuk a tárcában — elegáns fogatokon és a bevándorlás tartott öt óráig. Végeláthatatlan kocsisor kísérte a menyasszonyt... 18 rózsaszínruhás, gyöngyvirágcsokros nyoszolyólány fogta körül. Az egész falu (Siómaroson volt az esküvő) vasárnapot tartott.

A Balaton tulsó partjáról érkezett vendégeket még délelőtt asztalhoz vitték egy kis pörköltre, meg egy kis töltött csirkére. Harminc szakácsné forgolódott a konyha körül, egy két éves úszó, két kövér sertés, háromszáz tyúk, csirke, lud. stb. ontotta vérért — a vőlegényért. Az esküvő után hét órakor telepítették le a 400

vendéget vacsorához, amely 11 óra után ért véget... Az enyingi cigányok rázendítettek a szímmire, de nem akadt huncut, aki járta volna, ellenben a csárdásban a felkelő nap is gyönyörködött. A lakodalmom hisztoriografusa tárcájában beismeri, hogy nem adott hű képet és sok mindent elhallgatott, amit a lakadalmon látott, hallott és tapasztalt, nehogy a fináncok a jó marosiaknak 5—10 szerez adóval kellemetlenkedjenek. Talán inkább a fürdővendégeken hajtsák be az elmaradt hasznót...!

Kertiünnepély az Atlanticban

Kedves és pompásan sikerült virág-ünnepséget tartott az izr. négyzet az Atlanticban. A műsor keretében Alföldy László és felesége táncpedagógusok tanítványai működtek közre. A Robitzek nővérek „Pásztorjáték” címén mutattak be igen ügyesen egy balletet s meg kellett ismételni Alföldyné kvalifikációs pantomimját, melyben hét bájos gyermek: Schull Sári, Aranyi nővérek, Jónás Zuzsika, Daniberg Anna, Rippner Márta és Epstein Sári nyújtottak poetikus produkeiót. Egy csodagyermek, Arany Magda primadonnai rutinnal két helyes kuplét adott elő, természetesen ismételnie kellett. Kertész Jakab, a színház zenekari igazgatója, egy harminctagú ifjúsági zenekarral adott elő pompás operaszámokat s egyveleget. Nagyszerűen sikerült tombola, tánc, katonazene mulattatta estig a nagyszámu közönséget.

Tizenhárom kis lány levele...

A posta levelet hozott. Kissé még kusza írással íródott a levél, tizenhárom váradi kis lány aláírásával végződik, így: Tizenhárom váradi kislány, akik még nem gyulladtak szerelemre Tolnay iránt.

A három oldalas lilatintás levél témája végig ez, tiltakozás, mintha levélírók szerelmesek lennének Tolnayba.

„Azt írja Ön, hogy minden váradi lány Tolnay imádó, hát kérem ez ellen tiltakozom, mert nem is volna szabad egyesek véleményét többszámban kifejezni.”

A „Nagyvárad” egy régebben megjelent kirojáról van szó, kérem, abban és ott követtük el lelkiismeretlenül, hogy ama nézetünknek adtunk kifejezést hogy minden váradi kis lány Tolnay imádó.

„En is váradi lány vagyok és eddig eszembe se jutott, hogy én is Tolnay imádó legyek. Dacára, hogy nagyrabecsülöm és egy jó játéka után annyi szerelmet érzek iránta, mint — Pintér Böske vagy Kovács Kató iránt. Ez természetes, hisz ön is így volna, ha egy jó darabot látna: szeretné az egész világot a keblére ölelni. Természetesen Tolnay is benne volna a világban. Ez még nem jelent szerelmet — ugye, ezt elhiheti nekem is.”

El is hisszük. Mindent elhiszünk, ami eddig van. Kételkedni csak a következő mondatnál kezdtem volna, ha — nem önnek adnék feltétlen igazat. Így hangzik a következő mondat:

„Nem tudtam volna aludni, ha mindezeket meg nem írom Tolnayról.”

Igy vagyunk? Ezennel és becsületszavainra kijelentem a magam nevében és a leghatározottabb együttérzésnek adva kifejezést: Ha egy jó darabot láttam volna, tényleg én is szerettem volna kebleme ölelni az egész világot. Lehetőleg azt, amelyben Kovács Kató és Pintér Böske is benne van. Ami azonban nem jelent szerelmet. Elhiheti ezt nekem is, ugy-e bár, hogy elhiheti. (dos.)

* Vásznak, Schiffonok, Ing-zefirek, kretonok bevásárlásainál győződjön meg, hogy a Körösparti Áruház árai utolérhetetlen olcsók.

NE VEGYEN
VÁSZI

schifonok kanavás...
előtt meg nem győződik...
hogy 25%-ot meg...
karit, ha a „GON...
Áruházban, Str. R...
Ferd. (Rákóczi-ut...
kovits-palota), vá...

Női himzettgrenadinbluzok 100
Női pongyolák és ruhák 250
Gyermekek ruhácskák . . . 80
Felöltők szép kivitelben . 750

„Modell”-áruház
Str. Vlahuta, Szent János-utca

BUTOR

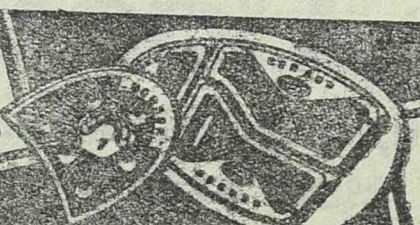
különlegességei
minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utca
DANIBERG
és **WALDNER**
Nic. Jorga (Zöldfa)-u.
Alapítva 1861-ben

CIRCUS
OLYMPIA

Ma este
verseny birkózás
és az összes
atrakciók fellépte

BERSON

GUMMI SAROK
és **GUMMITALP**
a legjobb anyagból
MINOSÉGI MARKA

Rádió hirdetés

**mány elejtette a két nyelvű
szintársulat eszméjét**

z a kijelentés nyilván arra az előre-
látó körülményre utal, hogy az állam
abban a helyzetben, hogy a kettős-

A trónörökös sem találja jónak a postaforgalmat

Barna, egybevert sportruha feszül a trónörökös hatalmas alakjára. Amint a fejvédő automobilos sapkát feltolja a

A költő úgy mutatja föl a verset, mint a miséző pap az oltári miséséget s mintha a miséző pap szavait is mondaná: vegyétek és egyétek, ez az én testem. A költő megtanítja az embert arra, hogy amit érez az: fájdalom, ami gyomrát szaggatja, az éhség; hogy amit erkölcsnek tart, az: jogtalanság, a költő nem a várurak bordalait zengi, hanem a szent dalt, mely a természet mindenki számára terített asztalához méltó. A költő a fájdalmak tudósítója, a költő korbácsot fon a szenvedésekből s a különkülön saját fájdalmában, anyagi gondjainak, éhezésének és lerongyolódásának egyéni bajai között csetlő botor emberek között világossá teszi s ezzel megteremt a fájdalom szolidaritását, a nélkülözések internacionáléját s a jobb jövőért, a nagyobb darab kenyérért és az

A trónörökös gépe is készen áll a további utra és tizennégy percnyi időzés után 10 óra 30 perckor tovább indul Arad felé.

• Szabók és kereskedőknek különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZÉKELY Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház olcsó engross árai szövetekben és béléсарukban, a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

Befalaztatta egyetlen lányát

Sopronból jelenteik: Tegnapelőtt Kis-malomházán borzalmas esetet lepleztek le a hatóságok. Wolff Józsefné **egyetlen leányát Jankát, még 1915-ben a pincében egy deszkabódéba falaztatta**, honnan mostanáig nem került ki.

A község lakói úgy tudták, hogy az ideges leányt szanatóriumba szállították, így nem is ütköztek meg eltűnésén. Utóbbi időben mégis híre kerekedett, hogy a leányt valahol élve eltemette az anyja. A feljelentésre a csendőrség nyomozni kezdett és rá is akadt a szerencsétlen teremtesre, aki teljesen ruhátlan, beteg és anyyira elváltozott, hogy nem lehetett benne embert felismerni. Beszélni nem tud, mindkét szemére megvakult és csak négykézláb képes járni.

A csendőrség a leányt szanatóriumba juttatta, Wolffné pedig letartóztatta. Bűntársát, vejét, akivel az ólat készítették, még nem sikerült kézrekeríteni.

Megalakult a Rimler Károly emlékbizottság

Szekeres Ferenc orgonaművész
Nagyváradon

Amint közeledünk Rimler Károly kiváló néhai polgármesterünk elhalálozásának évfordulójához, annál élenkebben jelentkezik a város közönségében az érzés, hogy méltó emléket biztosítson elhunyt nagy emberének. Már régebben felmerült az a terv, hogy a nagyváradai Gyermekbarát egyletnél, melynek a megboldogult előzőke volt, az ő nevét viselő jótékony célu alapítvány létesíttessék oly módon, hogy ennek kamatai mindig a halálozás évfordulóján ünnepélyes keretben fordíttassanak a kitűzött humanisztikus célra. Hogy ez a szép terv valóra váljék s az elhunyt podeszta emlékének megörökítését célzó többi intézkedések is megtéssenek, egy szűkebb körű előkészítő bizottság alakult, amely már meg is tette a kellő lépéseket.

Az előkészítő bizottság egy Rimler Károly emlékbizottságot alkotott, amely hivatva lesz a kitűzött célokat teljes egészében megvalósítani. E bizottság tagjai a következők:

Dr Adorján Emil, Albani Tiron, dr Bucico Coriolán, Fehér Dezső, dr Halász Gyula, Hegedüs Nándor, Kakas István, dr Kecskeméti Lipót, Krausz Samu, Kőszeghy József, Kelen Béla, Marton Manó, dr Mihelfi Lajos, Materny Imre, Marcus István, dr Markovits József, Parlagi Lajos, Pásztor Ede, dr Popper Ákos, Popovics Vazul, Sulyok István, Szmazenka Ernő, Vomácska József és a Gyermekbarát egylet teljes női és férfi választmánya. Ezenkívül egy zenei bizottság: Bánás László, Guttmann Miklós, Pásztor Bertalan és dr Szalay Elemér tagokból.

Ez az emlékbizottság szerdán e hó 6-án délután 6 órakor tartja első ülését a városháza bizottsági termében. Az előkészítő bizottság e helyen is felkéri a kijelölt hölgyeket és urakat, hogy az ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

A kitűzött célok megvalósításához szükséges fedezet előteremtéséhez a bizottság igen érdekes programmal rendelkezik. Egyelőre azt vette tervbe, hogy e hó 24-én — vasárnap — délelőtt 11 órakor a Cion-templomban, délután 5 órakor pedig a Teleki-utcai református templomban egy-egy nagyszabású hangversenyt rendez, melyek mindegyikében szerepelni fog az azon időtájjban épen itt tartózkodó Szekeres Ferenc európai hírű orgonaművész, kinek szenzációs produkcióit eddig csak világvárosok: Bécs, Prága, Berlin, Budapest stb. élvezték s így városunknak igar-

án kivétel a szerencsében lesz része, hogy ez alkalommal őt meghallhatjuk.

A két hangversenyt egyébként a legjobb nagyváradai professzionisták művészi számai fogják kiegészíteni.

Ez a jelentős művészi esemény, de meg az elhunyt polgármester iránti kegyelet bizonyára az egész város közönségének érdeklődését fel fogja kelteni és erősen hozzá fogja fűzni a nemes akcióhoz.

Vita a kamarában az árdragítási törvény körül

Mes nemzetipárti támadás a kormány ellen

Szombaton délután kezdte tárgyalni a képviselők háza az árdragítási törvényjavaslatot, amelyet dacára a sokfelől jövő támadásoknak, Sassu kereskedelmi és ipari miniszter változatlan szöveggel terjesztett a parlament elé.

Macarascu képviselő a vasúti szállítások ügyével foglalkozik. A liberális kormány kivételeket tesz a szállításoknál. És azok, akiket támogatnak sem termelők, sem iparosok, hanem spekulánsok.

Ezután Kreuter szász képviselő szól hozzá az általános vitához és kijelenti, hogy a kormány gazdasági politikája tönkreteszi a termelést. Rendőri intézkedésektől nem is várhatjuk az élet olcsóbbodását.

Szünet után Dan Sever beszél, mindeken előtt kijelenti, hogy ez a parlament: „nulla”.

A kormány eredményes gazdasági és pénzügyi reformokat ígért és mint elért eredménnyel a spekuláció elleni törvénytervezettel jött.

A nemzeti párt nevében kéri, hogy szüntessék meg végre az összes kivételes intézkedéseket. Ezek az intézkedések, amelyekkel öt éve kormányoznak, romlásba viszik az országot. Biztosra veszi, hogy a kivételes intézkedések felfüggesztésével a rend teljesen helyreáll. Természetes, hogy a spekulációnak is meg kell szűnni, azonban ezzel a tervezettel ezt nem fogják elérni. Nincs törvényünk a megvesztegetés, a korrupció és a vámosok ellen. Addig, amíg meg nem szabadulunk a parazitáktól, nem is lehet jó eredménye egy törvénynek sem. Nem politikai hanem gazdasági célzatu törvényekkel kormányozunk. Jelenleg csak párt-tisztviselők, párt-vasutak, párt-villamosok stb. működnek. A mostani nacionalizáló politika — zsarolás.

Ezután Sassu miniszter válaszol:

— A spekuláció megszüntetését célzó törvényjavaslat nem akarja csodákkal olcsóbbá tenni az életet, csak véget akar vetni a tisztességtelen kereskedelemnek. Azzal vádolják a kormányt, hogy az ország kereskedelme és ipara ellen harcol. Mindig körültekintő volt a kormány. Normalizálta a gabona kiviteli-kereskedelmet, segítségére volt a kereskedőknek a külföldi tartozások rendezésében. A kereskedelem a kereskedők kezében van ma is. Nem akarjuk a tisztességes kereskedelmet lehetetlenné tenni, de igen a tisztességtelent. Ez a törvényjavaslat célja is.

Ha a drágaságról beszélünk, ennek természetesen nem lehet az oka valamely politika. A drágaság a külföldi viszonyokkal szemben kicsi. Ma az egész világban a folyton növekvő drágaság ellen harcolnak. A drágaság nem nemzeti, de világrém, melyet a háború idézett fel.

— Határozottan állíthatom, hogy a parasztság, amely 82 százaléka az ország népességének, ma sokkal jobb viszonyok között él, mint a háború előtt.

A valutánkat csak több termeléssel és az export növelésével lehet megjavítani.

Minden lehetőt megtettem és remény-

lem, hogy minden lelkiismeretes ember akár jobb, akár baloldali, ezt a törvényt, amely csak az ország javát szolgálja, vezetésével helyben hagyja.

Kéri a vita lezárását.

Angol-francia zophi...

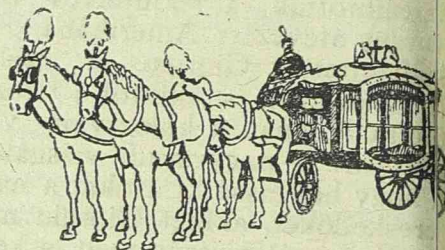
uri fehérnemi

méret után

Róth M. M.

oognál, Maria királyi

2. sz. Telefon

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdekében...
sék fel a Germán Károly utóda „Kegyelet”...
tény temetkezési intézetet, hol a legelő...
legszebb temetéseket rendezik. — Külön...
hivom a közönség figyelmét arra, hogy...
Sas-passagében van a vaskereskedés...
Oradea-Mare. Teljes tisztelettel:

Germán Károly utóda T...

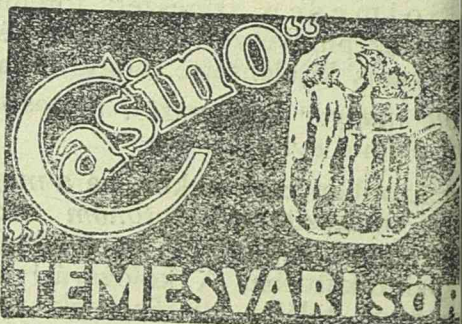
Női linon kalapok

elegáns formákban 150 lelt...
szőr, bortni és bást kalapo...
vábbá lőszőr- és linon a...
fekete férfi szalmakalap...
halatlan olcsó árban

König kalapgyár

Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 16.

Alakítások gyorsan és a leg...
kivitelben készülnek.

külön klasszist képvisel

Makulatura papir

15 métermázsza különk...

8 leiért nagyban és kicsi...

ben kapható a

Hegedüs

Hirlapirodábu

Mészáros és henteseknek kiválóan alkalmas.

LE GUJAB

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

* **Esküvő.** Leitner Ferike és dr. Gutman Béla f. hó 5-én (kedden) d. u. fél 1 órakor tartják esküvőjüket Zöldfa-utca 5. sz. alatt, mely alkalommal barátakat és jó ismerőseiket szívesen látják. (Minden külön értesítés helyett).

* **Halál munkaközben.** A váradszöllősi csendőrség jelentette a királyi ügyészségnek, hogy Ignác Károly 21 éves ottani lakos, villanyszerelő a villanytelepen szerelt fel lámpákat. Egy helyen a dróthoz ért és az áram agyonsújtotta a fiatal munkást. Azonnal meghalt.

* **Ma, kedden délután 5—7 óráig a színházi zenekar hangversenyez a Royal kávéház terrasszán.**

* **Tutankamen tánc,** mely az egész világot most lázban tartja. A Tutankamen tánc kottája és minden más kotta is megkapható a Hegedüs hirlapiroda zeneműosztályában.

* **Legujabb koverkottok, kamgarn szövetek és ruhavásznak megérkeztek Schneider és Mihály Rákóczi-ut 10.**

* **Az egész város az Amorcsemegék című Tábori bohózatot mulat.** A Bonbonnier előadásai pont 9 órakor kezdődnek.

* **A nőegyletek alapszabályai.** Megjelent egy hirdetés, amely felszólítja a nőegyleteket, hogy alapszabályaikat június 5-ig mutassák be dr. Ferdényi Ottó népjóléti tanácsosnak. Az alapszabályok bemutatása június 15-ig kötelező.

* **Az esküdtek és az irodalom.** Newyorkban bírósági tárgyalás indult meg egy szindarab körül s ebben az ügyben az esküdtszéknek kellett volna döntenie. Mikor a bíróság ki akarta választani azokat az esküdteket, akik a perben döntenie voltak hivatva, kérdéseket intézett hozzájuk s a kapott válaszokból azt állapította meg, hogy a newyorki esküdtek között egy sem volt olyan, aki annyira ismerné a színházi irodalmat, hogy ebben a kérdésben ítékezhetne. Így hát a tárgyalást kénytelen volt elhalasztani mindaddig, amíg olyan esküdtekre tesznek szert, akik az irodalmat ismerik.

* **Adakozás.** A nagyváradi izr. fiúarvahnak Sonnenfeld Adolfné 200, dr. Farakas Adorjáné 100, Klein Mórné Biharlonka 50, Nagyváradi Hitelbank rt. az 1922. évi nyereségéből 600, Deutsch K. I. né férje halálának évfordulóján 200, Zucker Józsefné 50, Rózsa Lajosné Konrád Péterke alapítványhoz 100 leit adományoztak. Természetbeni adományokat küldtek Mautner Ignácné, dr. Moskovits Józsefné, Barta Jenőné, Wechsler Adolf és Tsa cég, Révész László. — A zsidó agókházának Goldberger Józsefné Félix-füldő 100, Weisz Buni 100, Nagyváradi Hitelbank rt. 600, N. N. dr. Faragó Viktor útján 250 leit adományoztak. Természetbeni adományt Mautner Ignácné küldött. Mindeze nadományokért hálás köszönetet mond az intézmények vezetősége.

* **Legujabb angol Berbelinek és nyári szövet-ujdonságok megérkeztek.** Schneider és Mihály Rákóczi-ut 10. szám.

*Kamar! Lábbelit babylonorné
Minden cipész tudja!*

* **Dr. Rácz Ödön sanatóriuma és gyógyfürdőintézete Oradea-Mare Str. Printul Carol 7.** Május 15-én összes helyiségeivel nyitva. Ideges kimerültség, gyengeségi állapotok, fej, sziv, gyomor, bél stb. betegségek ellen gyógyfürdő, villany, hőfénykurák. Szénsavas fürdők, belégző gyógy módok, edző, erősítő vizkurák. Hízó, gyógy kurák. Szobák penzióval.

* **CARLSBADI ÉS SALVATOR VIZ** friss töltésű, kapható Wurst fűszerkereskedésben. Telefon-száma 40.

* **A lakbértörvény és mellékdiak c.** könyv kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* **IRODALMI KÖNYVEKET,** esetleg teljes könyvtárt megvételre keres a Nyomdász Szövetség. Ajánlatok Hübnerberger Józsefhez (Nagyváradi Napló-nyomda) intézendők.

* **Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók** legolcsóbban Blum nál Körösparton.

* **OLLA gummi a favorit.**

* **Rajz Andor!** mechanikai és gépjavító műhelye, szolid árban vállal bármely csekély vagy nagyobb javítást és új munkát az elektro-mechanikai és a gépipari szakma minden ágából. Szalárdi-utca 9. (Rosenzweig-palota.) A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri.

* **Feltűnést kelt a Körösparti Áruházba** érkezett rengeteg mennyiségű nyári áru, melyeket a cég rendkívül olcsó árkban bocsájt eladásra. Tisztviselőnek árkedvezmény.

* **Fischer Áruház Sas-passage. Harisnyái a legjobbak!**

* **Ruhavászon, lüster, tennise és nyári öltönyt szövet különlegességek** legolcsóbban SZÉKELY posztóáruházában Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezhetők be. Fenti cég belésárakban szintén elismert specialista.

* **Győződjön meg!** hogy a Chenniczi lerakatban Szalárdi-utca 9., bejárat az Alapi-utca a legjobb divat férfi, női és gyermek-harisnyákat és keztyűket gyári árban vásárolhat özv. Kertésznéél.

* **Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja,** archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bemer-tér 3. I. emelet.

* **Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók** legolcsóbban Blum nál Körösparton.

* **Figyelem!** Selyem ing és ruhavászon, zephirek, batisztok, kretonok, liber-tik, opálok, grenadinok, sifonok, vásznak, paplanok, himzett zsebkendők nagy választékban érkeztek HAJNAL ÉS RÓZSA vászon- és női divat áruházába, Nagy Sándor-utca 1. szám.

* **Ma már mindenki tudja,** hogy a legszebb női kalapok és kalapdiszek legolcsóbban Hevesi „Párisi divatáruházában” Zöldfa-utca szerezhetők be.

* **A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét kaphatók.**

KÖZGAZDASÁG

* **Nem szabad hitelezni,** csak pontos és megbízható információ alapján. Románia legnagyobb információs irodája a Radio R.T. információs osztálya. Cluj, Postafiók 127.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, június 4. Nyitás: Berlin 00.075, Newyork 553 háromn., London 2563, Páris 3590, Milanó 2592, Prága 1657 fél, Budapest 0.10.

Bukarest, június 4. Zárlat. Devizák: Páris 1270, London 907, Newyork 196, Milanó 925, Zürich 36 háromnegyed, Prága 575, Bécs 28 háromn., Berlin 25 háromn. Budapest 385.

Valuták: Márka 40—42, font 900—905, frank 1330—1340, svájci 34—35, magyar 400—430, szokol 590—600.

Budapest, június 4. A Devizaközpont hivatalos zárlatai: Francia 346—356, márka 750—790, Amsterdam 2061—2161, Berlin 700—740, Páris 341—351, Belgrád

6450—6650, Newyork 5360—5410. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, június 4. Zárlat: Berlin 00.072, Newyork 553 hétnyelcad, Amsterdam 217, London 2563, Páris 3577 fél, Milanó 2587 fél, Prága 1659, Budapest 0.1 egynegyed, eBlgrád 680, Varsó 00.09 Bécs 0.0078 egynegyed.

A budapesti értékpapírpiacl zárlat: Magy. H. 46.250, Osztr. H. 17.000, Ango Magy. 8350, Lszám. 7250, Agrár 6500, M Olasz 4600, Hazai B. 16000, Salgó 100.00 Rima 27.250, Közuti 8400, Déviv. 17.000 Allamv. 92.000, Herines 5.200, Ingatlanl 34.000, Forg. B. 5600, Ker. B. 84.000, Bonyák Agrár 5200, M. Alt. Tak. 13.750, Hazai Tak. 15.000, Borsod-Misk. 20.000, Cordia gözm. 13.200, Első Bpesti gözm. 58.250, Gizella gözm. 11.000, Hungari gözm. 26.250, Beocsini 115.000, Északn 80.000, Eszt.-Szászv. 78.000, Felsőmagy. kohó 112.000, Drasche 55.500, Kőszé 365.000, Urikány 205.000, Atlantica 17.000 Levante 130.000, Tröszt 24.000, Csák 13.100, Fegyver 226.000, Ganz-D. 2.325.000 Ganz-Vill. 285.000, Lang 40.500, Lipta 6550, Schlick 31.000, Osztr. Lég 66.000, B. róti 5450, Egy. Izzó 100.000, Klotild 20.000 Magy. Cukor 445.000, Österm. 56.000 Gummig. 34.000, Magy. vasut 43.500, M. Vás. petr. 13.500, Nasici 255.000, Ofa 6400 Olaj 21.750, Slavóniai fa 14.000, Teudlo 18.000, Egy. fa 2950, Wörner 9600, L. num 13.250, Zabolai 29.500, Egy. T. 950 Papiripar 10.500, Boni 18.250, Malomsok 4050, Rézbányai 11.500, Földb. 43.000 Merkurb. 3050, Merkurf. 2600, Viktor 38.000, Ocean 10.750, Pálfalvy 17.000, K. burg 14.000, Glóbus 8400, Danica 20.000 Belvárosi 4000, Györffy 17000, Flóra 3000 Borsodi szén 43.000, Mútrágya 78.000, K. ton 38.000, Ujlaki tégl. 12.550, Hoffer 43. Phöbus 1850, Villányi pezsgő 5900.

NYILTTÉK

Asociatia Generala a Medicilor din Tara Filiala Bihor va tine adunarea generala anuala Sambata la 9 Junie 5 h. p. n. in sala prefecturei judetului, la care invitam pe toti membrii asociatiei. Dr. Popovici Nicolae presedinte, Dr. Iliescu Todor secretar general.

Az Orvosszövetség biharmegyei fiókj. a hó 9-én szombaton d. u. 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a vármegyeháza nagytermében, mely gyűlésre ezuton hivjuk meg a tisztelt tagokat. Dr. Popovici Nicolae elnök, Dr. Iliescu Todor titkár.

Felhívás

Silberstein Emilné cserépgyárát évtetten ainek követelése van, 8 napon belül jelentse be Guttman Jozsua. Berettyószéplak

Kelemen Sándor Szacsavay-u. 81. sz. alatt szatócstíztét egy ügyfelem át akarja venni.

Felkéretnek az összes hitelezők, hogy követeléseiket 3 nap alatt irodámban jelentse be, ellenkező esetben ügyfelem a követelésért felelősséget nem vállal.

Dr. Weimann Izso ügyvéd,
Nagy Sándor-utca 11.

Felhívás.

Egyik ügyfelem átvette Szilágyi Józsefnél Kolozsvári-ut 134. sz. alatt lévő hentes- és mészáros üzletét. Felhívom a nevezettnek né táni hitelezőit, hogy követeléseiket három nap alatt jelentse be nálam (Str. Regele Ferdinand 55/c) mert későbbi bejelentéseket ügyfelem figyelembe venni nem fog.

Dr. Popity János
ügyvéd.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Zsidónő, B) bérlet 114. szám.

Szerda: Bucsukeringő, Kolbál Ildikó, a kolozsvári Magyar Színház tagjának vendéglátásával, bérlet kívül rendes helyárral.

Csütörtök: Hol a férjem, ujdonság, először A) bérlet 115. szám.

Péntek: Hol a férjem, ujdonság másodszor, B) bérlet 116. szám.

Szombat d. u.: Lányom hozománya 500 millió, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Levendula, operettujdonság, először bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Élj királynője, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Levendula, operettujdonság, másodszor, bérleten kívül.

Hétfő: Levendula, operettujdonság, harmadszor, bérlet 117. szám.

A hét összes előadására már meg lehet váltani a színház pénztáránál vasárnap reggel kezdve.

Spiegel Anna a Mignonban

A Mignon címszerepében rövid időközönként harmadszor lépett fel Spiegel Anna a nagyváradai színpadon. A Carmen két sikeres előadása után Mignon. Nem tudjuk megmondani, ki volt az, aki első színpadra lépett két betanult operával kezdte volna. Spiegel Anna egyszerre, mint kész pánekesnő, elhivatott művész nő mutatott be a színpad világában és bemutatkozott a legfényesebb siker közepette a jövő egyik nagy művésznőjének perspektívát mutatta meg. Játékának főlényes bizsága már a Carmen előadásán egyenesen meglepetés számba ment. Gyönyörű mezzoszopránja, lélekzetvétele, énektechnikája a legkomolyabb, legerősebb kritikák előtt is helyét állította. A Mignon tükörlete után felzúduló tapsvihár jelezte Spiegel Annának, hogy reménységei valóra válnak, művésznői képességeit a legszebb koronázta. A drámai jelenetekben éppúgy erős és biztos volt, mint amilyen finom és hajlékony a lírai részleteknél. A második felvonás duettjében a fájdalmat oly őszintén interpretálta, hogy nyílt színi tapsot kapott. A közönség általában nagy figyelemmel követte Spiegel Anna iránt, akikben megérezte a nővel átváltozó kibontakozó tehetséget. A Mignon egész előadásán nem szűnt meg a közönség ünnepelni a fiatal művésznőt, a felvonások között számtalanszor kiválasztották a lámpák elé.

A siker érdemében méltán jut nagy díjat Gábor Józsefnek, a művész nő mesterének, aki éveken át teljes tudásával és lelkeséggel tanította Spiegel Annát.

Az előadás elsőrangú volt. Baranyay, Kács Dezső, Vajda, Békési, Bereng és Kész Mancsi mind a szokott kitűnések voltak. Hetényi rendezte a darabot, amely már korábban a siker egy részét garantálta. Hetényi karnagy hatalmas munkát végzett és ezt az operát is, mint eddig mindegyiket, a legelső előadások közé emelte.

— Zsidónő Ma Halévi örökség operája, a Zsidónő B) bérletben kerül színre a vezető szerepekben Kelmá Ilona, Baranyai Jolán, Vajda László, Kács Dezső, Békési és Harsányival. A zenekart Várad nagy vezényli.

— Kolbál Ildikó vendéglátéka. A kolozsvári Magyar Színház primadonnája, Kolbál Ildikó szerdán kezd meg nálunk vendéglátékait a kolozsvári közönség dédelgetett kedvence, nálunk a Bajader szerepét és a Bucsukeringő Vera Lizavettáját játszani. Fellépései bérletszünetben lesznek.

— Hol a férjem? Csütörtökön A) bérletben és pénteken B) bérletben mutatja be a színház Félix Guidera kitűnő bohózatát, amely Hol a férjem című a nagyobb világvárosi színpadok állandó műsarája. A kitűnő bohózat Tóth Elek rendezése-

ben kerül előadásra a vezető szerepekben Jósika Mici, T. Pogány Janka, Kecskés Ilka, Tóth Elek, Harsányi, Madas, Stoll, Homokai és Galambossai. A darab érdekességét fokozza Jósika Mici schimmi és tangó tánca, amelyet Harsányival táncol.

— Levendula. Egy kitűnő Biedermaier operettet mutat be szombaton és vasárnap este színházunk operettegyüttese, melynek szövegét Szilágyi László és Lippay Gyula írták, zenéjét pedig a múlt század neves komponistáinak műveiből állították össze. A világhírű művész nő Deryné ifjasszony életének egy kedves epizódjából vették témájukat a szerzők s úgy az érdekes miliő, valamint Schubert és Schumann legszebb dalai csak fokozzák a romantikus és mégis mulatságos korrajz értékét. A darab főszerepeit nálunk Pintér Böske, Kovács Kató, T. Pogány Janka, Gálfi Anna, Tolnay, Gróf, Perényi és Kiss Gyula játsszák. A rendezést Hetényi főrendező végzi. A zenei részt Szatmári karnagy tanította be, ki az előadást is vezényli. A Levendula szombaton, vasárnap és hétfőn este kerül bemutatásra.

MOZI

— Fodor Aranka az Atlanticban a kilenc órás előadáson a legnagyobb primadonnákat megillető zajos és őszinte sikert aratott. Gyönyörű operarészletek, finom és briliáns előadott műdalok páratlan előadásban kerültek a közönség elé, amely csodálattal hallgatta a nagy művésznőt. A műsor filmrész, az Északi sark borzalmait nagy állatprodukcióival megnyerték a nézők tetszését s Carl de Vogt ezuttal is remekelt bravurjaival. Ma újra fellép Fodor Aranka teljesen új műsorral. A filmelőadás ugyan az a sikeres vadállatos darab. Az Apolló rendes helyárral ugyanezen műsort adja Fodor Aranka nélkül este 5 és 7 órakor. Az Apolló 7 órás előadásán fellépnek Georghi Junior és End Medi excentrikus akrobaták.

— „Afrika rejtelméi“ Dorian Filmszínház. A nagy sikert aratott dzsungelkép második része ma látható először a Dorian Filmszínházban. A darab hősnője, — kit Maria Walcamp, a világhírű állatszeliiditő alakít — olyan idegborzongató, életveszélyes mutatványokkal lepi meg a nézőket, amilyeneket férfiszínészekről is csak ritkán látunk. Az előadások kezdete 6 és 9 óra.

Szép, jó és olcsó

vászon, schiffon, damaszt, öpper, lepedővászon, duplaszálú batizstok szavatosság mellett beszerezhetők

Witraelnél,

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5.

Prima cipő vásznak.

893

SPORT

Hogy lett a bajnoki mérkőzésből barátságos meccs?

NAC — Egyetértés „barátságos” mérkőzés

Vasárnap délutánra hirdették a NAC — Egyetértés bajnoki mérkőzést nagy reklámmal s kétségkívül nagy érdeklődést is sikerült felidézni a bajnoki mérkőzésre. Régen nem látott tömeg hullámozott a Sporttéren, mert mindenki kíváncsi volt a bajnoki döntőmérkőzésre. Felelősek a helyi újságírók 50 százalékkal a „bajnoki” meccsre. Meg is indult a játék, kétségkívül nagyon szép mérkőzést láttunk, de mindenki azt hitte, hogy bajnoki mérkőzést élvez végig a magas belépti díjért, amikor elkezdtek süttogni a nézőtérben, hogy ez a mérkőzés nem is bajnoki, hanem barátságos mérkőzés, mert az intéző uraknak nem tetszett a szatmárról idetáviratozott Melchner bíró, vagy más valamilyen, csak egyszerűen barátságosra degradálták a nagy bevételű meccset.

A sport történetében páratlanul áll ez a botrányos eset. A közönséget, amely áldozatokat hoz a meccsekért, súlyos anyagi áldozatokat, sokkal komolyabban kellene venni. A mutatványos vásári bódékban is tudtára adják a közönségnek, ha a be-reklamizált sláger elmaradt. A nagyváradai sport emberei még ennyit sem tudtak megtanulni, ennyire nem becsülni a sportot, ezt csak Váradon lehet.

Különböző is a közönség kilencven százaléka erőiesen visszautasította ezt az eljárást s mi a váradai sport kiváló, komoly embereit csodálkozunk, akik odaadják nevüket a komolytalan dolgokhoz.

A különös bajnoki mérkőzés eredménye 1:0 volt a NAC javára.

Eladó Székelyhídon központban a legszébb helyen úri ház. Felső lakásban három szoba, fürdőszoba, konyha, kamara egyéb melléképítményekkel, azonnal elfoglalható. Szép udvar, félholdas nagy kerttel. Értekezni

Kortsmáros Lászlónál

Nagyváradon, Szaniszló-utca 22. szám alatt.

Minden más sört felülmul az ujaradi világos és duplamalátá

„Bika”-sör

Hönlig Mór és Fiai

biharmegyei és nagyváradai főlerakat
Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 1 sz.
Telefon 187.

894

„Herma”

Uj üzlet!

„Herma”

Biharvármegye legnagyobb áruháza!

Mindenkinek érdeke,

hogy cipő és kalap szükségletét a legolcsóbban szerezzék be

MANNHARDT és LEFKOVITS

cégnél NICOLAE JORGA (ZÖLDFÁ-UTCA) 7 sz. ahol a

„HERMA” cipőgyárnak egyedül lerakata van, mindenfajta gyermek, leány, fiú, nő és férfi, egész és fél, lakk és antilop cipőkben

KÜLÖN FEHÉRNEMŰ OSZTÁLY

gallér, kézfő, ing és nyakkendő, harisnyák
a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig!

„Herma”

A cégre tessék ügyelni!

„Herma”

Élet a halálban

Regény.

41

Irta: Bónyi Adorján

Felzúgtak, helyeselve, igenlően.

— De állapítsuk meg azt is — folytatta Csákány — hogy a ti béretek a szakmában a legnagyobb.

Egyszerre egy csomó hang felelt:

— Csak volt! Csak volt! Volt!

És egyik magyarul kezdett:

— Mert a Gróth-gyárban ma már sokkal magasabbak a bérek, mint minálunk.

— A Gróth gyárban? Így vagyunk?

Csákány felállt és elsétált az ablakig. Fellegek szeltek a Rózsadomb felett, azt nézte.

A Gróth-gyárban... Tudta, hogy Gróth azóta a furcsa árverés óta gondokkal küzd. Most terheit és kürdelmeit még ujjakkal tetézi? Béremelés? Minden ok nélkül? Egy ingadozó, fulladozó vállalatnál? A Gróth-gyárban?

Új harc ez, új eszközökkel. Az asszony... Most már egészen nagyszabásúan, most már életre-halálra.

Nyelvével végigsimogatta a fogait. Milyen jó erős, éles, kemény fogad ezek!

Jó. Ő nem szokott meghátrálni.

Visszafordult a munkásaihoz:

— Majd utána nézek, úgy van-e — szólt könnyedén. — Én tudom, kik vagytok ti és ki vagyok én. Legyetek nyugodtak, az én munkásaim mindig a legjobban fizetett munkások maradnak az országban.

Látta a rásugárzó szempárokat, amelyekben újra ott derült egy pillanat alatt a régi kedv, lelkeség, melegség. És elfogta őt ugyanaz az acélos, haragosan elszánt kedv, mint azon az árverésen. Jól van, Gróth Péter — az én tudom jó, a lábaim jók, hát fussunk, ki bírja tovább.

De amint ismét egyedül volt, végigfutotta az inyét a keserű nyál. Hát ennyi volt csak annak a sok-sok szálnak az ereje, amikkel ő évek óta és annyi szeretettel fűzte magához ezeket az embereket? Ennyi volt az egész? Elég volt egy idegen embernek egyetlen ravasz mozdulata és ez a sok szál mind nyomban szakadozni kezdett?

Otthon első dolga volt, hogy Teréznek megmondta:

— Magának igaza volt, fiacskám. Be láttam én is, hogy azoknak túlságosan nagy ajándék lett volna, amit akartam.

Teréz nem felelt mindjárt. Később mondta csendesen:

— Óvatosnak kell lennie. Még a nagy lelkeséggel is. Hiszen most már nemcsak magáról van szó.

— Természetesen, magáról is — felelte Csákány.

— És nemcsak rólam.

Szemük egymásba tapadt, a férfi felszikkra, mint mikor a hajó orrára kütüzik a lámpást, az asszony rejtőzködve, homállyal, elmerültséggel.

— Azt mondja, kedves... — szólt Csákány és a torkát indulat szorongatta.

— Számítani kell arra. — felelt az asszony, vontatott nyugalommal. — hogy talán még jön majd valaki. Valaki, aki több, mint mi ketten vagyunk. Valaki, aki több, mint minden.

— Igen — mondta Csákány regedten. Bénultan ült percekig. Aztán teljes erejével felszabadult benne az öröm, odalépett Terézhez, föléje hajolt, a haját csókolgatta, sűrű, apró csókokkal, mámorosan, néman, ujjongva és közben nevetett, nevetett önmagának, boldogsága minden hangja mintha virágokkal hintené a lelkét tele.

Délután a gyárban hirtelen eszébe jutott a kislányék sorsa. Az a beteg öreg asszony. Hirtelen emlékei közt kutatott, elhatározta magát, lement, autóbá ült és eldörögte az autót Buda belsejébe, a Sashegy felé. Túl a vén tabáni temetőn,

amely a maga vadvirágos bozótjában olyan régi volt már, hogy nemcsak az élők felejtkeztek meg róla, hanem maguk a holtak is, akik ott feküdtek, elfeledték már bizonyára, hogy meghaltak.

Ugy emlékezett, hogy nemrégiben erre járt és látott itt valami kis eladó házacskát. Nem kellett sokáig keresnie, megtalálta. Kis ház volt, elhanyagolt, de mögötte kezdődött a hegy fákkal borított lankája, körülötte nagy kert volt veteményes ágyakkal és izmos gyümölcsfákkal és mérhetetlen csend s a levegő üde és tiszta

nagy szabadsága ölelték egybe az ésszel és a szívvel.

Az öreg, nyugalomba vonult kofa jelenleg birtokolta, ravasz volt és bámulatlan, ráncos szemei mögül leskelő. vajjon ez a kemény nagy uri ember hogyan akarja becsapni? Csákánynak tiszta percébe került, míg a házat megvizsgálta.

Aztán az autóban megint eszébe jutott valami:

(Folyt. köv.)

Elsőrangú klimatikus magasi gyógyhelyek és szanatóriumok. Nyaralóhelyek. Turisztika. Különböző teljes ellátás lakással 30 Kc-től felfelé. Fejlesztéssel az egyes fürdőszervezetek szolgálnak.

Tátralomnic gyógyfürdő Tatranska Lomnica	Matliárháza gyógyfürdő Matliary	Dr. Guhr Szanatórium Tatraszéplak Westerheim Tatranská-Polianka	Dr. Szontagh Szanatórium Újtátrafüred Nový Smokovec
Ótátrafüred gyógyfürdő Grandhotel Tátraszanat. Starý-Smokovec.	Csorbató Strbské-Pleso	Iglófüred gyógyfürdő Novoveské kupele	Újcsorbató Mory-telep Nové Strbské Pleso
Torpaoktűred nyaralóhely Studený potok.	Tetra-otthon pensio Tatranský Domov	Barlangliget Tatranská Kotlina	Felső-Hágy nyaralóhely Vysnė-Hágy

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

GIDÁLI MANÓ

Uri-u. 2. :-: Rákóczi-ut 6.

Új hölgyfodrászat

manicűr szalon
és úri fodrászat nyílt

Körös-utca 3 sz. alatt

hol modern hajmunkák, parókakészítések
vizionálások a legpontosabban készülnek
szíves pártfogást kér

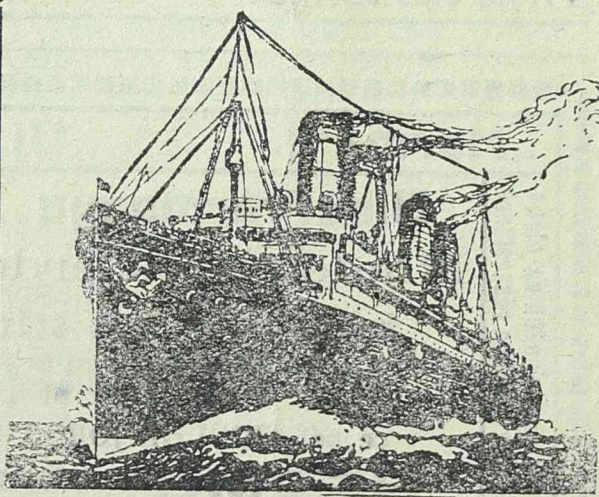
Zalder és Bajtay

Norddeutscher Lloyd

F. Missler

Bremen

Amerika

Kényelmes és gyors utazás Bukarestből Newyorkba, Canadába, Brazíliába és Argentiniába, külső ablakokkal ellátott szellős kabinokban. Járóágyak. Kitűnő konyha.

Mindenki forduljon bizalommal az alábbi címre:

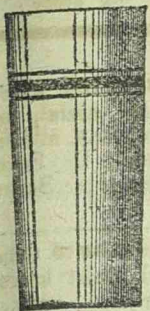
Norddeutscher Lloyd

Agentia generale pentru Romania Mare

BUCUREST, Calea Grivitei 130 (Sub Hotel Bratu) Eingang Ecke Polizu und deren
Filialen: BUCURESTI Mircea Voda No. 71. TIMISOARA. Hotel Krone
CERNAUTI.

Minden felvilágosítás díjtalan.

Üvegáru vásár.

Vizes, boros és likőrös
servicek,
csiszolt és gravírozott
üvegek készletek
dus választékban
érkeztek

Komlós Testvérek

Üveg és porcellánárú gyári raktára
Oradea-Mare
Str. Nicolae (Zöldfa-utca) 13. szám.

Effect román, magyar

Építő és tisztviselő

azonnal alkalmazást nyer-
het. Ajánlatok a városi vil-
lamosműhöz küldendők.

Eladó házak

Szacsvay-utcán fűszerüzlettel, 3 lakással. Egy
gazdasági udvarral, istálló, nagy szőlőskert-
elvasut közelében elfoglalható. Egy vidéken 2 la-
kal átvehető, 85000 lei. Egy fűszerüzlettel, ital-
üzlettel, nagy udvarral 3 szobás lakás, fürdőszobá-
val átvehető. Három beköltözhető 3-4 szobásak,
udvarokkal vasutnál. 1-5 szobásak Mezei Mi-
hály-utcán 600.000 lei. Egy Szent János-utcán 160
000 lei. Egy Csengeri-utcán 170.000. Egy nagy piac-
on jövedelmező 1.100.000. Egy kocsmával. Egy
fűszerüzlettel, 2 szoba átvehető.

SZÖLLŐK

Egy hold 20 hektó hordó, prés, permetező és
felszerelés, egy szoba, konyha, kut, terméssel
(b része csemege) 90.000. Több szőlők 1 hold-
22 holdig.

Értkezni Tománénál d. u. 3-ig Nilgész-
pen, 4-7-ig Körös-utca 7. szám alatt.

Értesítés!

Aszódinál Sas-palota

Törvény által előírt gyümölcsök-
ből főzött likőrök kaphatók.

A nyaraló és fű-
dőző közönségnek
ajánlok vajat, túrót
szalámit, sajtot, szardíniát,
halkonzerveket, likőröket,
pezsgőt, borokat, málna-
szörpöt, ásványvizeket,
tisztán kezelt fűszerárakat.
Cukorka és csokoládé osz-
tályom vásárlásáig egész nap
nyitva a Vigadó
mozgó főbejárataival
szemben Olcsó gyá-
ri árak. Sport tagok-
nak nagyobb vételnél 10% engedmény cukorkákból

Bukia olmos

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda Rt.
Szilágyi Dezső-utca 6. sz.

Kézimunka vásárlók figyelmébe

Aranyterítők kicsik és nagyok typonnel,
aranylapok, japon kézi festé. képek, feke-
ték és színesek, román kézimunka, gyermek-
ruha és női blúz, 2 fotelre való goblein hu-
zat, goblein képek és párnák, file motívok,
kőített terítők és lapok nagy választék-
ban és olcsó árban kaphatók.

Rákóczi-ut 30. jobbra.

1911 évben alapított jömeneteli

Iparvállalat

450.000 leiért eladó A befektetett tőke
25%-ot jövedelmez. Szakértelem nem
szükséges. Írásbeli érdeklődést IPAR-
VÁLLALAT jelige alatt a Hegedűs
Hirnaplóroda továbbít.

Keresek

a lehető legjobb fedezet mellett
jól jövedelmező

kölesönt

előkelő céghez való kihelyezésre
Csakis komoly ajánlatokat kérek
Cím a kiadóhivatalban.

Segédjegyző vagy írnok

A poklostelki (margittai járás) körjegyző-
ségbe azonnali belépésre kerestetik.

Feltételek: nőtlen, fiatal, józanélet, megbiz-
hatóság és a hivatalos nyelv tudása.

Ajánlatokhoz ajánló levél és okmánymá-
solatok csatolandók.

Javadalom megállapodás szerint.

Asztalos

műhelyemet
megnagyobbítva

áthelyeztem.

Kitűnő munka
Szolid árak.

Tiszay

asztalos Kapucinus-u. 7

Remélem

tudja már, hogy leg-
gyorsabban intézi el
ottelelét és visumát

Kolozsvárt, Brassó-
ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futáirodája

Pannonia kávéház

Legújabb
divallapok
kaphatók a
Hegedűs
Hirnaplóroda
által

Orák

megkérdezni javítható a leg-
megbízhatóbb híradások

Tiszay

vegyes Veleky-utca 11. sz. alatti
lakásban. Hírnapló

Hírnaplóroda 5. emelet
szomszédos házban asztalos
díszes ártató.

GROZIT aszfalt és kátránytermék gyár
Timisoara, Fabrica.

No. 2260/1923. Antistia oraşului Oradea-Mare.

Publicaţiune.

Antistia oraşului Oradea-Mare ca autori-
tate industrială de I-a instanţă aduce la cu-
nostintă publică, că în urma cererei înaintate
de Klein Simeon dem. Oradea-Mare în care
autorizaţie de stabiliment pentru înfiinţarea
unei fabrici de păării în râul Comandantului
Sirul Francez în cauza eliberării autorizaţiei
am fixat oclată la faţa locului pe ziua de 7
Iunie 1923 orele 10 a. m. Despre ce se incu-
noştinţează cei interesaţi cu observarea, că
eventualele excepţiuni să-şi le facă cu ocaziu-
nea desbeterei la faţa locului cu atât mai vár-
tos, că reclamaţiunile ulterioare nu vor fi luate
în considerare.

Proiectul de plan, şi descrierea tehnică
se pot vedea afişate în fiecare zi pe timpul
orelor oficiale la Autoritatea industriale de
I-a instanţă în Str. Petru Maior No. 5.

Oradea-Mare, la 16 Mai 1923.

Popa m. p.

şeful antist. oras.

FABRE LINE

francia hajózási Társaság

Constanza — Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban.

Legközelebb indulnak: „Canada” . . június 9-én,
„Madonna” . . július 9-én „Braga” . . augusztus 9-én.

Átszállás nélkül csak egy vízum — az amerikai — szükséges. —: Augusztus 1-től rendes
hajójáratok Constanza Jaffa (Palesztina) Marseille között. —: Rendkívül kedvező fel-
tételek. —: Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójegygyel azonnal szolgál a

FABRE LINE S. A. R. Bucuresti, Pasag. Comodia.

A „NAGYVARAD” APROHIRDETÉSE

Egy szó ára 1-30 lei, vastagabb betűvel 3 lei.

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

Házasság

Mindazon urleányok és urnők élérk egyik fontosabb céljukat, ha a **Rimánóczy-utcán Kertész** női divat üzletében szerzik be szövet selyem és nyári kelme szükségletüket, amennyiben az árak olcsóbbak mint bárhol. E cég elismert, szolid és megbízható. 107

Oktatás

Angolul tanulnék. Kizárólag Amerikaitól. Magas díjat fizetek. Cim Teleki utca 53., földsz., ajtó 4. 594

LAKÁS

Magas bért fizetünk 2-3 szobás szállólakásért. Cím a Hegedűs Hírlapíródába kérek. 515

Két szoba, konyha lakás Újvároson, központi helyen, átvethető. Értékes Adásvételi Rt-nál, Paleul Traian (Széchenyi tér) 12. délután 4-6 között. 6

Alkalmazás

Románul perfect beszélő elárúító kisasszony felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 362

Perfect szobalányt azonnalra keresek. Cim a kiadóhivatalban. 492

Magbízható takarítónőt keres kéttagú család. Cim a kiadóhivatalban. 531

Cipőkereskedő segéd azonnal felvétetik Gonda cipőüzlet, Rákóczi út. Tanulók és kifizetők is felvétetnek. 601H

Previzíós utazót keresünk, ki Erdélyben és Bánátnban be van vezetve. Cim a kiadóhivatalban. 586

Magbízható mindenek szakácsné felvétetik azonnal Rózsánál, Aradi út 27. 569H

Méregképes könyveid levelező, nagy gyakorlattal iparvállalatnál állást keres. Megkeresést „Önálló” jellegre „Reclama”-hoz Cluj, Piata Unirei 4. 1024

Eladó házak

Páris-u. elején beköltözhető szép ház 75 ezer, Szent László-térhez 1 perc messze, beköltözhető 5 szobás, fürdőszobás ház, nagy udvar, elfoglalható az egész 800 ezer lei, Szaniszló utcán magánház 5 szobás, 3 szobás fürdőszobás lakás, kert, istálló, kocsiszin, 350 ezer lei. Vannak több kisebb-nagyobb házak a város minden utcáján, lakások, nyári házak stb. — Ha házat, lakást, szőlőt, birtokot, telekét eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám díjtalanul, azonnal elintézem.

Welsz Gizi közvetítő irodája Nyomda-u. 4.

Egyetemi hallgató a nyári vakációra bármilyen elfoglaltságot keres. Videkre is ajánlkozik házitartónak, kedvező állás esetén ottmarad jövő tanévre is. Cim a kiadóhivatalban. 585

Rikkancsfelvételek az „Estilep” árusításához, Jelenkezni lehet a Hegedűs Hírlapíródában. 599

Németül is tudó gép- és és gyorsíróköt keres azonnali belépésre favallalat. Jelenkezés Keleti Bankban. 595

Gyermek tisztességes 4-16 éves kifizető fia felvétetik a „Nagyváradi” kiadóhivatalába Str. Károly herceg (Szilágyi Dezső) u. 6. sz. 590

Tanult fiatalember bármilyen állást vállalná, lehetőleg gazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 590

Érettségizett intelligens jóírású könyvelési gyakorlatot azonnal felvesz Kálmán és Szilágyi, Str. General Morcu 7. 593H

Főzni tudó jobb nő, esetleg gyermekkel, nyaralásba keres. Nagy Sándor utca 17., II. ajtó 10. 588

Csöplésre bármilyen motor vagy gőzgéphez ajánlkozik gépésznek szorgalmas, lelkiismeretes szakember. — Megkereséseket „Gépész” jellegre a Hegedűs Hírlapíródába kér. 602

Új sütődéje

nyílt a Schlauch-tér 28. szám alatt a

Frischmann Testvéreknek

hol kenyér sütés 8 és 11 órakor elvállaltatik

Barna és fehér kenyér

essztemény állandóan

kapható.

Perzsa

szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsértakarók, függönyök hálószerkezetben. Wertheim-kasszák minden nagyságban, leszállított árak mellett.

Beck és Benjamin

Strada Cogălniceanu (Várady Zs.-u.) 11. sz. TELEFON 17-03. SK.

Adás-vétel

Eladó házak, Sal Ferenc utca 14/b. 100 ezer. Lipót utca 11. 75 ezer. Páris-utca 7. 75 ezer. Farkas-telep 99. 45 ezer és 75 ezer. Szőlőtelep-utca 2. 200 ezer. Kertész-utca 22. 130 ezer és 13 szám 180 ezer. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 94

Megvételre keresetek egy jó karban lévő két ajtós jégsekrény, Kovács Testvérek, Kossuth utca 556H

Eladó a Szaniszló-utcán magánház, beköltözhető 5 szoba, fürdőszoba, nagy udvar, nagy kert, istálló, kocsiszin 350 ezer lei. 2 részben is eladó. — Őzletház felszereléssel, 2 szobás lakással, elfoglalható az egész, 170 ezer leiért eladó. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 80

Antik Bidermayer garnitúrát megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 383

Eladó a Teleki-utcán 13 üzletház, jövedelmező nagyon olcsón. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 81

Fényképező gyors gép. Görcz Deger lencsével és minden hozzávalóval prima kivitelben, egy kézzel kezelhető, lev. lap és vízre felszerelve 15 ezer Leiért eladó. Ünnepe és vasárnap egész nap, hétköznap 12 óráig 2. sz. Zener fényképezőnél, Szaniszló-u. 25.

Eladó Halász-utcán ház beköltözhető 2 szoba elő szobás lakással, 250 ezer lei. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 82

Komplett Palisander férfi szoba berendezés (tiz darab) eladó. Repülőhídon 41. Sanatorium felett, Czibere szőlőben. 495

Központba beköltözhető magánház 145 ezer lei. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 93

Keveset használt 36 és 37-es fehér, félvászon cipők olcsón eladók. Szacsvay-utca 19.

Eladó három iparvágány mellett ház nagy telekkel. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. szám. 89

Két férfitruha sovány termetű, kifogástalan állapotban. 40 es férfi cipők eladók. Szacsvay-u. 43. udvarban. 428

Eladó Sal Ferenc-utca 14. számú magánház 100 ezer lei. Érdeklődni csakis irodámba. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 84

Házak eladók. Házadást megbízásokat vállalunk. — Kölcsonköt megismerünk. Magánpénzünk jutalékkal kihelyeztet Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. — Értékesítés délután.

Eladó központba 2 szobás fürdőszobás a város tules részén 2 szobás elő szobás Velence felé 2 szoba fürdő 1 komplett ebédlő 1 comlet hálóval 45 ezer lei több egy szobás lakás van. Welsz G. Nyomda-u 4. 86H

Eladó Bathányi-utca gyönyörű emeletes ház beköltözhető lakással 600 ezer. Vécsei utcán szintén csodaszép ház 500 ezer lei. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. szám. 85

Megvételre keresek modern könyveket — magas áron. Cim a Hegedűs Hírlapíródába. 584H

Eladó Rákóczi-uton fényesen berendezett kiltűn meneteli forgalmas üzlet 350 ezer lei az áru ugyanannyi napiáron esetleg átvenni Welsz Gizi Nyomda-utca 4. 87H

Könyvberendezés olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 384

Eladó Lakatos utca 17. számú nagy ház beköltözhető 3 szobás modern lakással, betonos pince, istálló, kocsiszin, 190 ezer lei. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 83

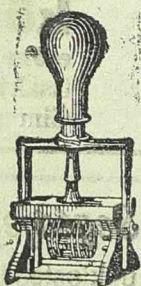
Használt városi bunda vagy egy opson belés megvételre keresetek, Cim Hackmayer urisabó Kossuth utca 2. 583H

Eladó Gyár-utca 1. számú ház 2 utcára nyíló 3 iparvágány mellett 1 hold területtel, 2 részben is, olcsón. Welsz Gizi, Nyomda-utca 4. 90

Két darab műszerész esztergap és 3 drb. esztigen tartány 4 Lt. olcsón eladó. Steiner Jakab & Comp Arad Str. Granitie (Belv. Határ-utca 11. 541H

Hivatalok, intézetek, Kereskedők és iparosok figyelmébe!!

Mielőtt beszerezné

bélyegző

szükségletét, kérjen ajánlatot:

Rosenfeld Lipót

bélyegző gyárostól,

Strada Gen. Măsoiu

(Mezőy Mihály-u.) 1.

Ögynököit felveszek.

Pianinó

fekete keresztűros hárfa, pedálos, kiltűnő hangú, elsőrendű gyártmány: Hofman és Czerny és egy

rövid zongora

jutányos árban

eladó.

Sternberg

Nagyváradi, Kishidő. Telefon 13-45.

Két drb. fekete márvány asztal eladó Szent-János utca 28 Polonkay fűszer üzlet, átvethető egy jó házból való fiu tanulóknak fizetéssel felvétetik. 547

Politturok egy rugannyal, lévészmatráccal eladó. Rimánóczy-u. 6. Lázárné. 558H

Fehérnemű eladók figyelmébe! Mielőtt fehérneműt vagy más értékűt eladna, feltétlenül keressen fel, bizományba átvesszünk ágyhuzatot, lepedőt, asztalneműt, törülközőt, továbbá dísztagyat, ezüstöt, üveg, porcellán szervizet, szőnyeget, bundát stb. stb. Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 30. jobb r. Szász. 516

Egy komplett ebédlő, szőnyeggel, függőnyel, asztalterítővel együtt eladó. Gerlezy utca 3., emelet. 589

Gyertyaöntő és kúzó berendezés napi két mássa termelőképességgel eladó. Bővebbet délutáni órákban, Laczka S. Sz. Jarmos u. 4. 591

Butorok, antik ebédlő szalon garnitúra és egyes darab butorok eladók. Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 30., jobbra, Szász. 597

Eladó malay himzett falvédő, nyers selyem készítmény, perzsa szőnyegek, perzsa szőnyeg, szőnyeg, szőnyeg gobelin és keleti dívany párnák, fehér asztal közepék, almák és ajtószek, arany lapok és terítő, filce metivok, fehérneműk, ingek, nadrágok, ágyhuzatok, akreszek, szalvéták, külön abroszok, zsebkendők, halakabátok, selyem rojtos kendő, selyem pehely és váltó paplan, perzsa függöny, grenadin függöny ajtószek, női fehér és fekete cínna harlonya párja 125, férfi cínna sokai 85 lei. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30., jobbra, Szász. 598

Kerti butorok

fűzből, gözölt bakból, utazó kosarak. 5, 4, 3 rőfös gyékények. mérszáros szatyoreks minden háztartási cikkek.

Raducziner és Gonda

Szent János-utca 36.

Oradea-Mare.

Angro en Detail!

Valódi

MÉZ

kapható

Dzierzon

Méhészettől

Teleky-u. 32. sz.

Házak

építését, tervezését, alakítását, be'ón, vasbeton tervezést és költségvetést a legjutányosabb árban vállal

Zagyl Mihály

építési vállalkozó Vitéz utca 14. sz.

Jégsekrény, ebédlő sekrény, asztal, szekrény, ruhasekrény, álló íróasztal eladók. Dr. Friedlman, Bömer tér, Bazán-utca. 547

Beköltözhető (lehető) házát keres központban vagy közel. — Cím a „Könyv” feligére sürgősen kiadba kérek.

Különfélék

Uttelekhez, bérlőkhöz legjutányosabban azit fényképeket Zener fényképező, Szaniszló-utca 25. szám.

Fehérnemű javítás és harisnya stb.

lást nagyon szén

és jutányos áron

lál Horváth Sándor

Huszár-utca 1. sz.

Pilés és gouvre muni

elcsón és jól készű

Teleki u. 22. sz. a.

3 pár női harisny

2 párt, 2 pár zokni

párt varr Gondáné, D

Janich-utca 2.

Szombaten délután

postán felejtettem egy

magot Becsületes me

lálja magas jutalom

részesül.

Felsőruha varró

csón házhoz ajándéko

merettség hiányában.

met a kiadóba kérek.

Alkalmi vételek

Szalon garnitúra

nagy tákörrel, kézimű

ka függöny és ágyterít

Hencser, gyermekkos

vitrin, 2 drb. tükör

és szőnyegek eladók.

Welsz Lipót

órás és régiség-keres

kedő. Str. Avram Iancu

(Kossuth utca 18 szám

Vasak, eladók, cserél

Réti Margi

Zöldla-u. 5. II,

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.